

OKUL BAŞARISINI ARTIRMADA AİLENİN ROLÜ

YILDIZELİ ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ
REHBERLİK ve PSİKOLOJİK DANIŞMA SERVİSİ

Başarı Nedir ?

Bilgi, beceri gibi bilişsel özellikleri ve ilgi, tutum, kişilik özellikleri gibi bilişsel olmayan özellikleri kapsamaktadır.

Bu kapsamda bakıldığında başarı okul başarısı ve sosyal başarı olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

Okul başarısı öğrencinin bulunduğu okul, sınıf ve derse göre belirlenmiş sonuçlara ulaşmada göstermiş olduğu ilerleme olarak değerlendirilebilir.

Sosyal Başarı ise öğrencinin çevresiyle etkili iletişim kurabilmesini, öfkesini kontrol edebilmesini, topluma uyum sağlayabilmesini ve çeşitli sosyal faaliyetlerde başarılı bir şekilde görev alabilmesini kapsar.

Başarısızlık nedir ?

Bireyin kendi gelişim özelliklerinin ve potansiyelinin altında başarı göstermesi ve bunu telafi edememesidir. Başarısızlığı bireysel ve ailevi sebepler olarak ikiye ayırabiliriz.

Bireysel sebepler

- Öğrencinin bilişsel, fiziksel ve duygusal olgunluk açısından yetersiz olması
- Özsaygının düşük olması
- Bireyin gelişim görevlerini yerine getirememesi. Ergenlik döneminde bireyden gerçekleştirmesi beklenen görevlerden biri kimlik geliştirmektir. Bu dönemde “ben kimim?”, “bana ne oluyor?” gibi sorular bireyin zihnini meşgul eder ve bir kimlik oluşturma çabası içerisindedir. Bu dönemi başarıyla atlatamazsa rol karmaşası yaşarlar.

- Ergenlik dönemi hızlı bir değişim içerir. Bu dönemde bireyler duygusal açıdan çok fazla karmaşa yaşarlar. Hayatı anlamlandırma, diğer insanlarla ilişkiler, gelecek planlaması yapma gibi konular bu süreçte bireyi oldukça meşgul eder. Bu noktalarda yoğunlaşmanın artması çalışmayı ve başarıyı olumsuz etkileyebilir.
- Kaygının çok yüksek ya da çok düşük olması.

Başarılı
İnsanlar

Kendi başarısızlıklarını
üstlenirler

Başarısız
İnsanlar

Kendi başarısızlıkları için
başkalarını suçlarlar

Aileye baęlı sebepler

- Huzursuz ve kaygı verici ev ortamı
- Anne babanın eleştirel ve baskıcı tutumu
- Çocuğun kişiliğine yönelik olumsuz söylemleri
- Çocuğun iyi yönlerini vurgulamak yerine zayıf kaldıkları noktaları ön plana çıkarmaları
- Gerçekçi olmayan beklentiler
- Anne babanın çocuğun yetenek ve ilgilerinin göz ardı ederek kendi istekleri doğrultusunda baskı yapmaları

-
- Çocuğun sadece başarılı olduğu durumlarda takdir görmesi ve bunun sonucunda değersizlik oluşturması. Çocuğun anne babadan değer görme beklentisiyle aşırı kaygı yaşaması.
 - Anne babanın zamanı etkili kullanma, okuma, sorumluluklarını yerine getirme konularında olumsuz model olup, bir taraftan çocuğun çok fazla televizyon izlemesine, gezmesine kızarken diğer taraftan zamanlarını hep bu şekilde geçirmeleri.
 - Çocuğun gelişimi için gerekli olan arkadaşlarıyla oyun oynama, sportif faaliyetlere katılma, resim yapma, müzik dinleme, yetişkinlerle vakit geçirme gibi etkinliklerin anne baba tarafından gereksiz görülmesi hatta çocuğa bunları gerçekleştirmesi için izin verilmemesi.
 - Çocuğa kendi hayatı hakkında söz hakkı verilmemesi

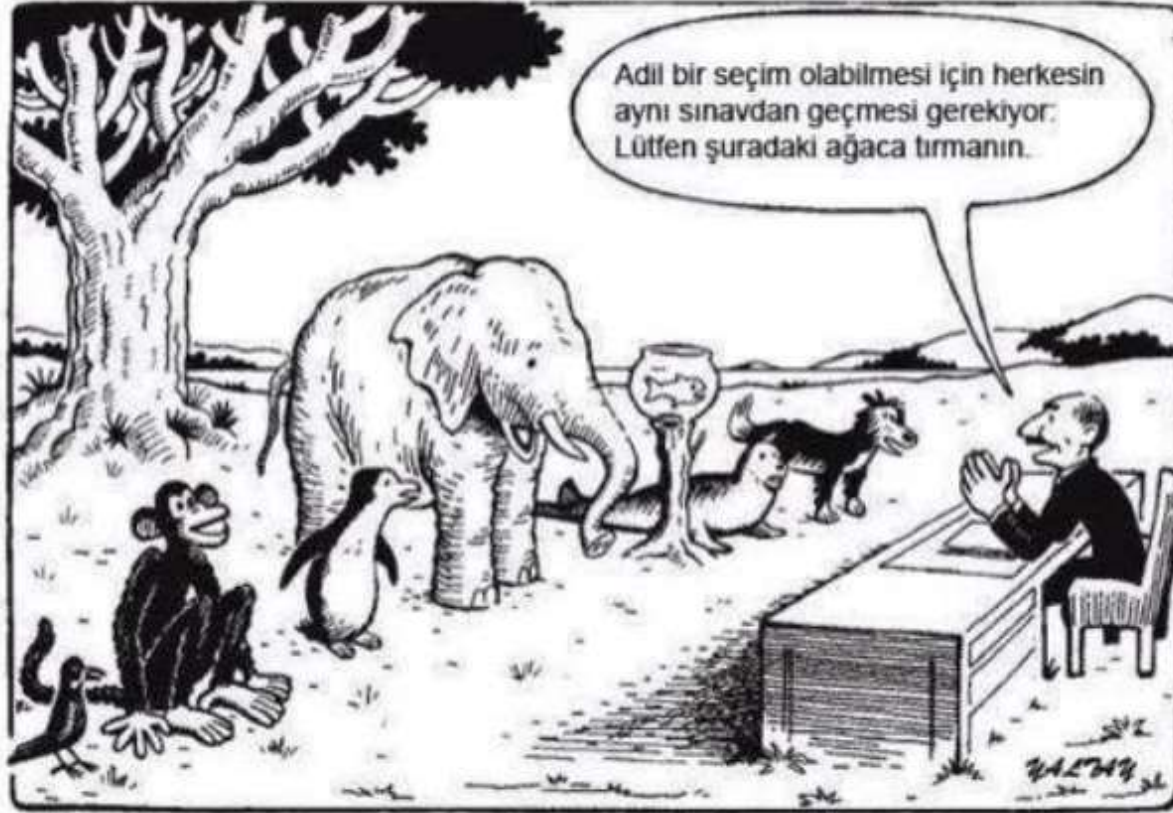
-
- Bir işte çalışan çocuklar ders çalışmaya zaman ayıramamakta, yeterince dinlenememekte, duygusal, bedensel, zihinsel gelişimleri olumsuz etkilenmektedir.
 - Gencin anne babasına karşı duyduğu öfkeyi anne baba otoritesini reddetmek için kullanarak başarısız olması ve bu yolla intikam almaya çalışması.
 - Anne baba ilişkisindeki problemler, anne babanın ilgisiz tutumu ve evdeki problemlili ortam çocuğun hem başarı durumunu hem de duygusal gelişimini olumsuz etkiler. Başarısız olan çocuklarda otoriteyle çatışma, arkadaş ilişkilerinde problemler ve yalan söyleme gibi davranışlar ortaya çıkabilir.
 - Çocuğun küçük yaşlardan itibaren sorumluluk almaya başlaması gerekmektedir. Böyle olmadığı takdirde okul yaşamında derslerinin sorumluluğunu alması gerektiğinde sorun yaşayabilir.
 - Çocuğun kendine ait çalışma odasının olmaması.

ÇOCUK YAŞADIĞINI ÖĞRENİR

Eğer Bir Çocuk

-
- **Sürekli eleştirilmişse;** Kınama ve ayıplamayı öğrenir.
 - **Kin ortamında büyümüşse;** Kavga etmeyi öğrenir.
 - **Alay edilip, aşağılanmışsa;** Sıkılıp utanmayı öğrenir.
 - **Devamlı utandırılarak terbiye edilmişse;** Kendini suçlamayı öğrenir.
 - **Hoş görü ile yetiştirilmişse;** Sabırlı olmayı öğrenir.
 - **Desteklenip, yüreklendirilmişse;** Kendine güven duymayı öğrenir.
 - **Övülmüş ve beğenilmişse;** Takdir etmeyi öğrenir.
 - **Haklarına saygı duyularak büyütülmüşse;** Adil olmayı öğrenir.
 - **Güven ortamı içerisinde yetişmişse;** İnançlı olmayı öğrenir.
 - **Kabul ve onay görmüşse;** Kendini ve insanları sevmeyi öğrenir.
 - **Aile içinde dostluk ve arkadaşlık görmüşse;** Bu dünyada mutlu olmayı öğrenir.

DOROTHY NOLTE

- Her çocuğun kendine özgü yetenek, beceri ve ilgileri olduğunu unutmayın.
- Her çocuk özeldir ve birbiriyle kıyaslanamaz.
- Çocuklarınızı başkalarıyla kıyaslayıp kendine güvenini kırmak yerine yapabildiği alanlar konusunda teşvik edin.
- Bu şekilde kendine olan güveni ve çalışma konusunda motivasyonu artacaktır.

Okul Başarısının Artırılmasında Ailelere Öneriler

- Çocuğunuza koşulsuz sevgi gösterin. Çocuk başarısız olduğunda ailenin çocuğa yönelik sevgisinden bir şey eksilmeyeceği çocuğa hissettirilmelidir.
- Çocuğunuzu akranlarıyla ve kardeşleriyle kıyaslamayın. Her çocuk birbirinden farklı yetenek, ilgilere sahiptir ve bu doğrultuda hedef belirlenmelidir.
- Çocuğunuza uygun bir ders çalışma ortamı sağlamalısınız.
- Çocuğunuzun düzenli yemek yemesine ve uykusunu almasına özen gösterin.
- Çocuğunuzun okul ve sınav başarılarına yönelik eleştirilerde bulunurken çocuğun kişiliğine yönelik değil davranışına yönelik eleştirilerde bulunmalı ve yapıcı olmalısınız.

-
- Çocuğun başarılı olabilmesi için okul dışı faaliyetlere, ilgi alanlarına ve sosyal aktivitelere zaman ayırması gerekir. Ders çalışma dışındaki zamanlarında sınırlara dikkat ederek istediği gibi geçirmesini sağlayın.
 - Anne baba olarak, çocuğunuz ders çalışırken ya da sınava hazırlandığı sırada, onun çalışma isteğini artırmak ve onu çalışmaya teşvik etmek için kaygı yükseltici yaklaşımlardan kaçının. "**Bu kadar çalışmayla kazanamazsın...**", "**Bu kafayla gidersen zor kazanırsın...**" gibi ifadeler kullanmakla çocuğunuzun daha çok çalışmasını sağlayamayacak aksine onun kendine olan güvenini azaltacaksınız. Bunun sonunda ortaya çıkan kaygı, başarıyı olumsuz yönde etkileyen kaygıdır ve çocuğunuz için bununla başa çıkmak oldukça zor olacaktır.
 - Çocuğunuza sen bunu yapamazsın, sen beceremezsin gibi olumsuz mesajlar yerine sen bu işi yapabilirsin, bunu anlayabilirsin, bu işin üstesinden gelebilirsin mesajları vermeyi deneyin. Kendine olan güvenini sağlaması için cesaret verin ve başarıya motive edin.

Çocuğunuzun sizin değıl de kendi hayatlarının başrolünde olmalarına
izin verin ve onlara kendi yolculuklarında eşlik edin.

